

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S019

PIG.19.HR.R.K1.20

6787

12

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadatcima za svaku tvrdnju odredite je li točna (**T**) ili netočna (**N**). Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Sindikati su interesne skupine građana koje se prvenstveno bore za vlast u državi.	T N ☐ ☐
2. U želji da formiraju vlast nakon izbora, političke stranke često stvaraju koalicije.	T N ☐ ☐
3. U autoritarizmu su kulturni i obiteljski život prepušteni pojedincu, a država ih ne nastoji kontrolirati.	T N ☐ ☐
4. Pučki pravobranitelj promiče i štiti ljudska prava kao opunomoćenik Vlade Republike Hrvatske.	T N ☐ ☐

Politika i gospodarstvo

5. Vrhovni sud odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještaju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika općinskih i županijskih sudova.	T ☐ N ☐
6. Hrvatski sabor odlučuje većinom glasova svih zastupnika o ograničavanju sloboda i prava pojedinca u Republici Hrvatskoj u doba ratnoga stanja.	T ☐ N ☐
7. Rad obuhvaća različite fizičke i mentalne ljudske sposobnosti u proizvodnome procesu.	T ☐ N ☐
8. Razmjena proizvoda i usluga koja uključuje novac naziva se trampa.	T ☐ N ☐
9. Važna je sastavnica poduzetništva prihvaćanje mogućnosti da poduzetnik izgubi sva uložena sredstva.	T ☐ N ☐

Politika i gospodarstvo

10. Ekonomski i monetarni unija (EMU) u Europskoj uniji nastaje uvođenjem zajedničke novčane jedinice eura.	T N ☐ ☐
	PIG D-S019 05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Koji od navedenih tipova vlasti legitimnost prvenstveno stječe pobjedom na kompetitivnim izborima? A. karizmatski B. racionalno-legalni C. tradicionalni	A. ☐ B. ☐ C. ☐
12. Na kojoj se razini vlasti donose zakoni o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi? A. na lokalnoj B. na državnoj C. na županijskoj	A. ☐ B. ☐ C. ☐
13. Politička stranka nastoji uvjeriti građane da je njihov glas vrijedan i da je važno izići na predstojeće izbore. Koju funkciju obavlja stranka u navedenome primjeru? A. socijalizaciju elita B. mobilizaciju birača C. agregaciju interesa	A. ☐ B. ☐ C. ☐
14. Kojemu političkomu sustavu pripadaju Sjedinjene Američke Države? A. predsjedničkomu B. parlamentarnomu C. polupredsjedničkomu	A. ☐ B. ☐ C. ☐

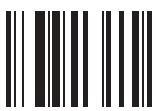

Politika i gospodarstvo

15. Tko u Republici Hrvatskoj može dobiti utočište (azil)? A. osobe koje bježe od političkoga progona B. osobe proganjene za nepolitičke zločine C. osobe proganjene zbog kršenja međunarodnoga prava	A. ☐ B. ☐ C. ☐
16. Koji od navedenih poslova ne obavlja Vlada Republike Hrvatske? A. donošenje zakona B. provođenje zakona C. predlaganje zakona	A. ☐ B. ☐ C. ☐
17. Na izborima je stranka A dobila 35 % glasova, stranka B 25 % glasova, stranka C 15 % glasova i stranka D 25 % glasova. Prema načelu jednostavne većine stranka A stekla je pravo na natpolovičnu većinu mandata u skupštini i pravo formiranja vlade. Koji je tip izbora primjenjen u navedenome primjeru? A. većinski B. mješoviti C. razmijerni	A. ☐ B. ☐ C. ☐
18. Koje je godine Hrvatski sabor ratificirao <i>Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda</i>? A. 1991. godine B. 1997. godine C. 2002. godine	A. ☐ B. ☐ C. ☐
19. Ostvarivanjem kojega mikroekonomskog cilja pojedinac stječe pravo na odabir pri kupnji i potrošnji dobara? A. ekonomske slobode B. pravedne raspodjele C. ekonomske učinkovitosti	A. ☐ B. ☐ C. ☐
PIG D-S019	 01

Politika i gospodarstvo

20. Na lokalnoj je tržnici subotom veća ponuda borovnica nego ostalim danima u tjednu iako je potražnja ista kao i ostalim danima u tjednu. Kakva će biti cijena borovnice u subotu u odnosu na ostale dane? A. manja B. ista C. veća	A. ☐ B. ☐ C. ☐
21. Čime se u najvećemu dijelu financira javna potrošnja neke države? A. oporezivanjem B. prihodima od dividenda C. doprinosima socijalnomu osiguranju	A. ☐ B. ☐ C. ☐
22. Kako se naziva proces koji usmjerava gospodarski tijek proizvoda i usluga od proizvođača do potrošača uz prilagođavanje ponude i potražnje te uz ispunjenje društvenih ciljeva? A. marketing B. maloprodaja C. menadžment	A. ☐ B. ☐ C. ☐
23. Kako se naziva osoba koja je uočila poslovnu priliku i pokrenula proizvodnju hrane za kućne ljubimce? A. ravnatelj B. pročelnik C. poduzetnik	A. ☐ B. ☐ C. ☐
24. Kojim se pokazateljem uspješnosti poslovanja izražava sposobnost trgovackog društva da podmiruje dospjele kratkoročne obveze? A. bonitetom B. likvidnošću C. solventnošću	A. ☐ B. ☐ C. ☐

Politika i gospodarstvo

25. Kako se naziva proces povezivanja korporacija radi širenja poslovanja na svjetskoj razini? A. lokalizacija B. globalizacija C. nacionalizacija	A. ☐ B. ☐ C. ☐

PIG D-S019

A standard linear barcode is located in the bottom right corner of the page. It consists of vertical black lines of varying widths on a white background.

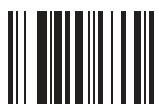
01

Politika i gospodarstvo

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje.
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

26. Državljanin Republike Hrvatske može biti izručen drugoj državi kada se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s ustavnim odredbama, pravnom stečevinom Europske unije ili s _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
27. Dobrovoljno prihvatanje vlasti kao opravdane i moralno utemeljene naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
28. Političke organizacije koje teže osvajanju vlasti nazivaju se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
29. Nedemokratski sustav u kojemu je zakonom dopuštena samo jedna politička stranka naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod

Politika i gospodarstvo

30. Prema ideološkoj podjeli lijevo-desno stranke u Europi često se određuju kao stranke ljevice, stranke desnice i stranke _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
31. Proces u kojemu manjina prihvata tradicije i vrijednosti većinske kulture, postepeno gubeći svoju posebnu kulturu, naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
32. Građani Europske unije u Republici Hrvatskoj imaju mogućnost politički sudjelovati zajedno s građanima Republike Hrvatske u upravljanju _____ poslovima.	0 ☐ 1 ☐ bod
33. Pravo predlagati zakone imaju svaki zastupnik, _____ zastupnika i radna tijela Hrvatskoga sabora te Vlada Republike Hrvatske.	0 ☐ 1 ☐ bod
34. Upotreba određenih proizvoda i usluga kojima se podmiruje neka individualna ili društvena potreba naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019	02

Politika i gospodarstvo

35. Upis uloženoga gotovog novca u bankarske evidencije na račun poduzetnika naziva se _____ novcem.	0 ☐ 1 ☐ bod
36. Količina kukuruznoga kruha koja se želi kupiti po određenim cijenama, na određenome tržištu i u određenome vremenu naziva se _____ za kruhom.	0 ☐ 1 ☐ bod
37. Porezi na imovinu, nasljeđa, plaće i ostvarena dobit ubrajaju se u _____ oporezivanje.	0 ☐ 1 ☐ bod
38. Konvertibilnost je slobodna zamjenjivost jedne valute drugom valutom ili _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
39. Znak, ime, simbol i autorsko pravo po kojima se proizvod ili usluga razlikuju od konkurencije naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019	02

Politika i gospodarstvo

40. Proces prelaska iz komandno-planskih gospodarstava u tržišna gospodarstva naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019 02	

Politika i gospodarstvo

IV. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom). Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Na postavljeno pitanje na predizbornome skupu govornik upotrebljava duge rečenice i poziva se na sporedne teme nastojeći tako izbjegći govoriti o osnovnoj temi postavljenoga pitanja. Kako se naziva takav tip političkoga govora?

0
1

bod

42. Prvi višestranački izbori u Hrvatskoj održani su dok je Hrvatska još bila u sastavu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Koje su godine održani ti izbori?

0
1

bod

43. S kojom se ideologijom najjasnije povezuju vrijednosti individualizma?

0
1

bod

44. Kako se nazivaju politički poredci koji kombiniraju elemente monarhije, demokracije i ustavne vladavine?

0
1

bod

Politika i gospodarstvo

45. Kakav način biranja zastupnika pretpostavlja segmentirani izborni sustav?	0 ☐ 1 ☐
	bod
46. Kojemu je političkomu tijelu za svoj rad ustavno odgovorna Vlada Republike Hrvatske?	0 ☐ 1 ☐
	bod
47. Tko bira predstavnike Republike Hrvatske u Europskome parlamentu?	0 ☐ 1 ☐
	bod
48. Kako se nazivaju članovi Vlade Republike Hrvatske koji su zaduženi i osobno odgovorni za pojedine resore?	0 ☐ 1 ☐
	bod
49. Koju granu vlasti obavlja Vlada Republike Hrvatske unutar trodiobe vlasti u Republici Hrvatskoj?	0 ☐ 1 ☐
	bod
PIG D-S019	 02

Politika i gospodarstvo

50. Što osim ratnoga stanja i neposredne ugroženosti neovisnosti može biti razlog odluke Hrvatskoga sabora da ograniči ustavne slobode i prava?	0 ☐ 1 ☐ bod
51. Tko ima ustavnu ovlast u Republici Hrvatskoj odlučiti o izlasku Republike Hrvatske iz Europske unije?	0 ☐ 1 ☐ bod
52. Kako se naziva ustavna zaštita koja štiti saborskoga zastupnika od kaznene odgovornosti za izraženo mišljenje ili glasovanje?	0 ☐ 1 ☐ bod
53. Tko osim Vlade Republike Hrvatske i većine zastupnika Hrvatskoga sabora ima ustavnu ovlast sazvati izvanredno zasjedanje Hrvatskoga sabora?	0 ☐ 1 ☐ bod
54. Kako se naziva povijesni dokument koji se smatra temeljem ljudskih prava, a donijela ga je Francuska skupština 1789. godine?	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019	02

Politika i gospodarstvo

55. Kako se naziva manjak javnih prihoda nad javnim rashodima?	0 ☐ 1 ☐
	bod
56. Građanin je posudio 100.000,00 kuna, a plaća 125.000,00 kuna nakon isteka roka od 10 godina. Kako se naziva razlika u iznosu od 25.000,00 kuna koju je banka zaradila?	0 ☐ 1 ☐
	bod
57. Koje vrijednosne papire s fiksnom kamatom osim komercijalnih zapisa može izdavati trgovачko društvo kao protuvrijednost za primljeni zajam?	0 ☐ 1 ☐
	bod
58. Kako se naziva oporezivanje pri kojemu je iznos poreza jednak bez obzira na veličinu porezne osnovice?	0 ☐ 1 ☐
	bod
59. Kako se naziva postupak utvrđivanja vrijednosti valute?	0 ☐ 1 ☐
	bod
PIG D-S019	 02

Politika i gospodarstvo

60. Što je prema Ustavu Republike Hrvatske temelj gospodarskoga ustroja Republike Hrvatske?

0
1

bod

PIG D-S019

02